

Criteria voor vergunningplichtige zonnepanelen

Vaak kunnen zonnepanelen zonder vergunning worden geplaatst (zie www.omgevingsloket.nl). Op monumenten en op panden binnen de beschermde stadsgezichten is in de meeste gevallen wel een vergunning nodig. In deze paragraaf staan de criteria waar vergunningsplichtige zonnepanelen aan moeten voldoen om voor een sneltoets in aanmerking te komen. Voordelen zijn dat de sneltoets **legesvrij** is en de snelheid van afhandelen omdat het Sneltoetsteam (ST) wekelijks samenkomt en de vergunning doorgaans binnen 10 werkdagen kan worden afgehandeld. Wanneer u twijfelt of uw plan past binnen de sneltoetscriteria, kunt u contact opnemen met de vakbalie Vergunningen van de gemeente. Wanneer het plan niet voldoet aan de sneltoetscriteria, of het ST twijfelt over de impact van het plan (b.v. beeldkwaliteit of monumentale waarden), zal het plan worden voorgelegd aan het WARK. Wanneer het plan niet voldoet aan de sneltoetscriteria, is er een omgevingsvergunning nodig en worden er wel leges gerekend. De criteria waaraan het WARK dan toetst zijn opgenomen in de laatste paragraaf van dit document.

Duurzaamheidsbeleid Middelburg m.b.t. zonnepanelen

Gemeente Middelburg ziet als geen ander het belang in van het verduurzamen van monumenten en panden in de beschermde stadsgezichten. Voor het milieu, maar ook voor het in de hand houden van de woonlasten, die bij monumenten doorgaans toch al hoog zijn. Maar aan de andere kant is het beschermde stadsgezicht ook juist het visitekaartje van Middelburg en is het belangrijk om dat aantrekkelijk te houden. Juist de historische ambiance van Middelburg blijkt de economische motor van de gemeente te zijn. Middelburg heeft naam en faam als monumentenstad en dit wordt door bewoners, bezoekers en ondernemers zeer gewaardeerd. Dat is belangrijk om te behouden, dus willen we een zo duurzaam mogelijke gemeente met zo min mogelijk aantasting van de historische kwaliteiten. Panelen hebben een grote invloed op de beeldkwaliteit, dus zo min mogelijk panelen in het zicht. We willen zicht houden op het historische en aantrekkelijke dakenlandschap. Wanneer iemand geen geschikte plaats heeft voor zonnepanelen (b.v. vanwege het beschermde stadsgezicht of te weinig bezonning) en deze wel graag wil hebben, kan b.v. gebruik maken van de regeling Verlaagd Tarief bij collectieve opwek (zie www.hieropgewekt.nl).

Middelburg is heel actief op het gebied van verduurzaming van monumenten. In veel andere monumentengemeenten zijn zonnepanelen niet toegestaan in de beschermde stadsgezichten. In 2005 deden we al als een van de eerste gemeenten in Nederland een pilot Duurzame Monumenten (DuMo). Wij waren in 2010 de eerste gemeente met een passief monument. We hebben in samenwerking met Hogeschool Zeeland en Delta NV voor een gunstige prijs energiescans in monumenten aangeboden.

Voor deze nieuwe nota Ruimtelijke Kwaliteit hebben we jarenlang de meldingsregeling zonnepanelen gehad waarbij het hele achterdakvlak, de achterste helft van zijdakvlakken en platte daken benut mochten worden voor zonnepanelen. En dat zonder leges. Hetzelfde gold voor achterzetglas of isolerend monumentenglas. In de nieuwe nota blijft het plaatsen van zonnepanelen volgens de richtlijnen uit deze sneltoets **legesvrij**. Juist omdat de gemeente het belangrijk vindt om monumenten en panden in de beschermde stadsgezichten op een verantwoorde manier te verduurzamen. Verder hebben we ook nog een **legesvrije flitstoets glasvervangning** en een gratis servicemoment waarbij een monumenteneigenaar **gratis advies** kan krijgen. Juist omdat we het belangrijk vinden om zo min mogelijk drempels op te werpen als mensen iets aan hun monument willen doen (schilderen en andere kleine ingrepen b.v. ook), dat is ook een vorm van stimuleren. Verder hebben we een informatieve folder over het verduurzamen van monumentenpanden (zie bijlage 5) en loopt er in Middelburg een initiatief voor een internationale studie voor het verduurzamen van monumentenpanden. Dit in samenwerking met vooraanstaande partners op dit vlak uit Nederland, België, Frankrijk en Engeland.

Binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan

Voor het plaatsen van zonnepanelen op daken in de beschermde stadsgezichten is vrijwel altijd een vergunning nodig (zie www.omgevingsloket.nl) inclusief een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan. Indien het plan voldoet aan de criteria (sneltoets of beleidsrichtlijnen) van de nota geldt een Algemeen Positief Advies (APA) van het college om in te stemmen met de binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan. Dit geeft zekerheid vooraf bij de aanvrager en bespoedigt de vergunningverlening. Indien het plan niet past binnen de sneltoetscriteria, zal het worden voorgelegd aan het WARK. Deze zal het plan toetsen op basis van de beleidsrichtlijnen van bijlage 6 van de nota.

Sneltoetscriteria zonnepanelen

Niet toegestaan binnen deze sneltoets zijn panelen op:

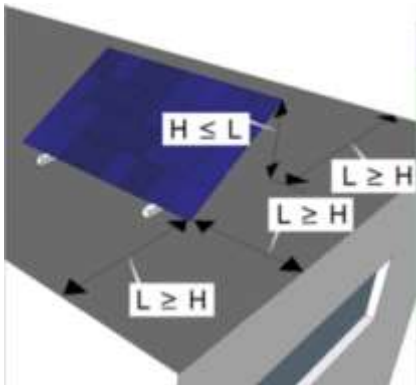
- De Middelburgse topmonumenten (zie bijlage 4).
- Dakvlakken van hoofdgebouwen die gekeerd zijn naar het openbaar toegankelijk gebied.
- Daktoevoegingen, zoals dakkapellen, dakopbouwen en (trap)torens.
- Panelen losgeplaatst op het erf of op stellages.
- Leibedekking.
- Woonboten.

Algemeen

- Panelen schakelen in een rechthoekig vlak, geheel gevuld (geen sparingen in de rechthoek).
- Bestaande pannen blijven liggen.
- Panelen dienen reversibel te worden aangebracht.
- Buizen en leidingen reversibel aanbrengen en zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande leidingentracés.
- Indien op een schuin dak:
 - Binnen het dakvlak;
 - Direct op het bestaande dakvlak (pannen handhaven), en
 - Hellingshoek gelijk aan hellingshoek dakvlak.
 - Een rand van 1 dakpan rondom vrij houden. Pannenmaat van 30 cm aanhouden indien er andere dakbedekking dan dakpannen is toegepast.
- Indien op een plat dak:
 - Afstand tot de randen van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel (zie afbeelding).

Panelen op hoofdgebouw:

- Achterdakvlak: volledig, met minimaal rand van 1 dakpan rondom vrij.
- Zijdakvlak: 75 % van het zijdakvlak met minimaal een rand van 1 dakpan rondom vrij en minimaal 3 dakpannen vanaf de voorgevel vrij. Dit geldt niet voor hoeksituaties en vrijstaande panden. Hiervoor is een toets door het WARK nodig.
- Plat dak: volledig, waarbij een rand rondom wordt vrijgehouden (afstand tot de randen van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, zie afbeelding).

Indien op een plat dak: de afstand van het paneel tot de dakrand (L) moet groter of gelijk zijn aan de hoogte (H).

Zonnepanelen in dakvlak

Panelen op aanbouw, uitbouw of bijgebouw:

- Dakvlak(ken): volledig, met minimaal rand van 1 dakpan rondom vrij (mits niet gekeerd naar openbaar toegankelijk gebied);
- Plat dak: volledig, waarbij een rand rondom wordt vrijgehouden (afstand tot de randen van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, zie afbeelding).

Richtlijnen voor toetsing van zonnepanelen op monumenten en in beschermde stadsgezichten door het WARK

Wanneer er twijfels bestaan of het plan voor het plaatsen van zonnepanelen voldoet aan de sneltoetscriteria, zal het plan worden voorgelegd aan het WARK. Wanneer het plan niet voldoet aan de sneltoetscriteria is er een omgevingsvergunning nodig en worden er wel leges gerekend. Het WARK toetst de plannen dan aan onderstaande criteria.

Niet toegestaan zijn:

- Panelen op dakvlakken van hoofdgebouwen die gekeerd zijn naar het openbaar toegankelijk gebied.
- Panelen losgeplaatst op het erf of op stellages. Enkel panelen toestaan op daken van gebouwen.
- Panelen op leibedekking.
- Panelen op woonboten.

Indien de historische en/of architectonische kwaliteiten van het gebouw en/of de omgeving niet onevenredig worden aangetast:

- Indien het zijdakvlak uit blauw/grijze/zwarte pannen bestaat – en niet gekeerd is naar het openbaar toegankelijk gebied - kan het hele zijdakvlak met zwarte panelen (zonder kader) bedekt worden, mits een rand van 1 pan rondom vrij wordt gehouden.
- Dakvlakken van aan-, uit en bijgebouwen die gekeerd zijn naar het openbaar toegankelijk gebied kunnen voorzien worden van zwarte panelen (zonder kader), mits zij voorzien zijn van blauw/grijze/zwarte pannen (zoals bij punt 1). Ook een rand van 1 pan rondom vrij houden.

Uitvoeringsvoorschriften:

- Panelen schakeren in een rechthoekig vlak, geheel gevuld (geen sparingen in de rechthoek).
- Bestaande dakpannen blijven liggen.
- Pannenmaat van 30 cm aanhouden indien er andere dakbedekking dan dakpannen is toegepast.